

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
z fizyki dla uczniów szkół podstawowych
województwa kujawsko-pomorskiego
ARKUSZ KONKURSOWY**

Etap wojewódzki – 18.03.2024 r.

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania zadań, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu na **karcie odpowiedzi** swój **kod** ustalony przez Komisję konkursową. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Sprawdź, czy twój arkusz jest kompletny. Niniejszy arkusz z kartą odpowiedzi do zadań zamkniętych składa się z **10 stron** i zawiera **kartę odpowiedzi (str.2), 13 zadań zamkniętych (str.3-6) i 4 zadania otwarte (str. 7-10)**. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem na karcie odpowiedzi.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach zamkniętych zaznaczaj odpowiedzi zgodnie z poleceniem na karcie odpowiedzi.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli się pomylisz, błędną odpowiedź otocz kółkiem i zaznacz poprawną odpowiedź. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. W zadaniach zamkniętych o numerach: 2,3,4,5,6,7,9 i 11 jest tylko jedna poprawna odpowiedź, za każdą prawidłową odpowiedź otrzymasz 1 pkt.
W zadaniu 1 i 10 otrzymasz 3 pkt za 4 prawidłowe zaznaczenia, 2 pkt za trzy prawidłowe zaznaczenia i 1pkt za dwa prawidłowe zaznaczenia.
W zadaniach 8, 12 i 13 otrzymasz 2 pkt za trzy prawidłowe zaznaczenia i 1 pkt za dwa prawidłowe zaznaczenia.
8. Pracuj samodzielnie. Możesz korzystać z przyborów do pisania i rysowania: pióra lub długopisu, ołówka – tylko do rysowania, linijki, ekierki, cyrkla, gumki, oraz z kalkulatora prostego.
9. Na konkurs nie wolno przynosić żadnych urządzeń telekomunikacyjnych. Jeśli posiadasz jakieś, natychmiast przekaz je przewodniczącemu komisji.
10. Całkowity czas na rozwiązanie zadań z arkusza wynosi **90 minut**.

Nr pytania							
1.1	P			F			
1.2	P			F			
1.3	P			F			
1.4	P			F			
2	A	B	C	D			
3	A	B	C	D			
4	A	B	C	D			
5	A	B	C	D			
6	A	B	C	D			
7	A	B	C	D			
8.1	P			F			
8.2	P			F			
8.3	P			F			
9	A	B	C	D			
10.1	T			N			
10.2	T			N			
10.3	T			N			
10.4	T			N			
11	A	B	C	D			
12.1	P			F			
12.2	P			F			
12.3	P			F			
13.1	A	B	C	D	E	F	G
13.2	A	B	C	D	E	F	G
13.3	A	B	C	D	E	F	G

ZADANIA ZAMKNIĘTE

Zadanie 1 (0-3pkt)

Samochód o masie 2 tony jadąc po mieście zbliżał się z prędkością $v = 12\text{m/s}$ do świateł, kiedy zapaliło się światło czerwone. Kierowca rozpoczął hamowanie i w czasie $t = 6\text{ s}$ pojazd zatrzymał się, przez 20s stał w oczekiwaniu na zielone światło, następnie przez 10s przyspieszał z przyspieszeniem $a = 1,7\text{ m/s}^2$, po czym poruszał się ruchem jednostajnym. Dopuszczalna prędkość w mieście to 50km/h. Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.1	Opóźnienie samochodu w czasie hamowania wynosiło $a = -2\text{m/s}^2$	P	F
1.2	Droga przebyta przez samochód w czasie hamowania wynosiła 36m	P	F
1.3	Wypadkowa siła działająca na samochód podczas przyspieszania miała wartość $F = 34\text{ kN}$.	P	F
1.4	Kierowca samochodu nie przekroczył dopuszczalnej w mieście prędkości	P	F

Zadanie 2 (0-1pkt)

W czasie remontu mieszkańcy domu przesuwają szafę ruchem jednostajnym popychając ją poziomo. Zaznacz prawdziwą informację

- A. Siła tarcia szafy o podłogę ma taką samą wartość jak siła tarcia podłogi o szafę
- B. Siła nacisku szafy na podłogę jest większa od ciężaru szafy
- C. Wypadkowa siła działająca na szafę jest różna od zera i ma zwrot zgodny ze zwrotem prędkości szafy
- D. Wypadkowa siła działająca na szafę jest różna od zera i ma zwrot przeciwny do zwrotu prędkości szafy

Zadanie 3 (0-1pkt)

Uczniowie mierzyli w lutym temperaturę powietrza codziennie o godzinie 13:00. W jeden z poniedziałków temperatura powietrza wynosiła $t_1 = 12^\circ\text{C}$, a kilka dni później - w czwartek $t_2 = 6^\circ\text{C}$.

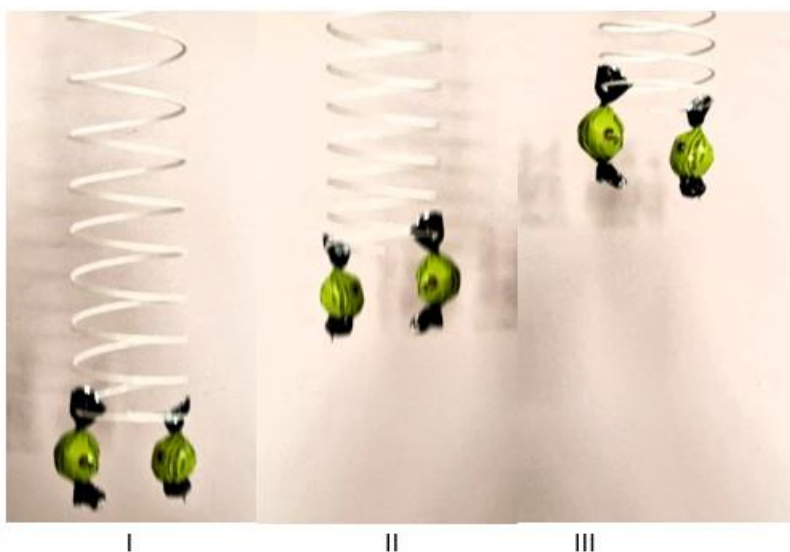
Na podstawie pomiarów uczniowie wyciągali wnioski, wskaż prawdziwy.

- A. Średnia energia kinetyczna cząsteczek pary wodnej w powietrzu w poniedziałek była niższa niż w czwartek
- B. W poniedziałek cząsteczki pary wodnej w powietrzu poruszały się szybciej niż cząsteczki wodoru
- C. Średnia energia kinetyczna cząsteczek pary wodnej w powietrzu w poniedziałek była wyższa niż w czwartek
- D. W czwartek cząsteczki pary wodnej poruszały się dwa razy szybciej niż w poniedziałek

Zadanie 4 (0-1pkt)

Uczniowie zawiesili na sprężynie cukierki, wprawili ją w ruch drgający i nakręcili krótki film dokumentujący ruch sprężyny. Zdjęcia obok przedstawiają klatki z nakręconego filmu w skrajnych wychyleniach oraz w położeniu równowagi. Zaznacz prawdziwą informację:

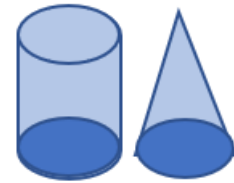
- A. W pozycji II układ ma największą energię potencjalną
- B. W pozycji I i III układ ma taką samą energię potencjalną
- C. W pozycji I i II układ ma taką samą energię kinetyczną
- D. W pozycji III układ ma największą energię kinetyczną

Zadanie 5 (0-1pkt)

Dwa naczynia o różnych kształtach wypełniono w całości tą samą cieczą (rys.), naczynia mają równe pola podstawy i wysokości. Wskaż zdanie **fałszywe**.

- A. Masa cieczy w każdym naczyniu jest inna
- B. Siły parcia cieczy na dno w obu naczyniach są takie same
- C. Ciśnienie hydrostatyczne wywierane na dno walca jest większe niż ciśnienie hydrostatyczne wywierane na dno stożka
- D. Objętość cieczy w naczyniu o kształcie walca jest większa niż w naczyniu o kształcie stożka.

Zadanie 6 (0-1pkt)

Nietoperze potrafią bezpiecznie poruszać się w ciemnych jaskiniach, ponieważ potrafią wytwarzać i odbierać:

- A. Infradźwięki
- B. Dźwięki słyszalne
- C. Mikrofałe
- D. Ultradźwięki

Zadanie 7 (0-1pkt)

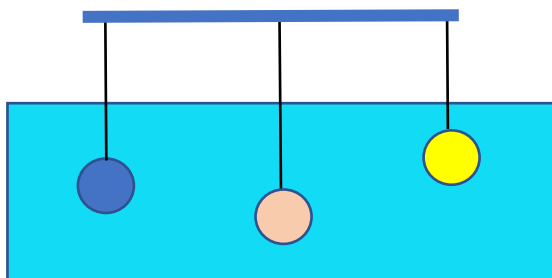
Trzy metalowe kulki naładowane ładunkami $Q_1 = -4\mu\text{C}$, $Q_2 = Q_3 = +4\mu\text{C}$ umieszczono na jednej linii

- A. Największa siła wypadkowa działa na ładunek Q_1
- B. Największa siła wypadkowa działa na ładunek Q_2
- C. Największa siła wypadkowa działa na ładunek Q_3
- D. Najmniejsza siła wypadkowa działa na ładunek Q_2

Zadanie 8 (0-2pkt)

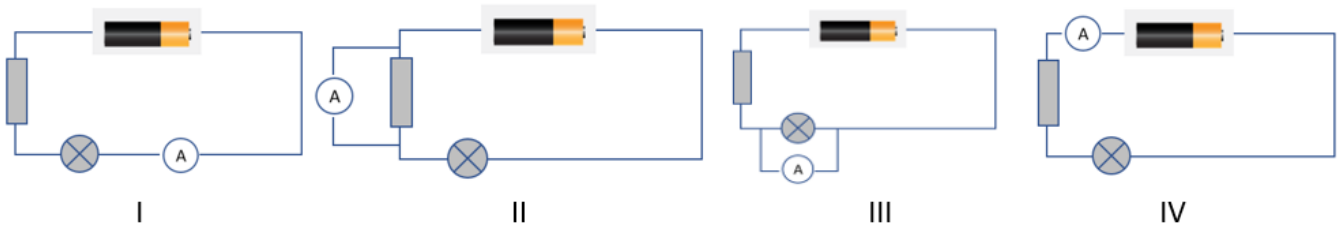
W naczyniu z wodą zanurzono na nitkach 3 kulki o takich samych objętościach wykonane z materiałów o różnej gęstości, ale większej od gęstości wody. Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

8.1	Na wszystkie kulki działa taka sama siła ciężkości.	P	F
8.2	Na wszystkie kulki działa taka sama siła wyporu.	P	F
8.3	Naprężenie każdej nitki jest takie samo.	P	F

Zadanie 9 (0-1pkt)

Spośród schematów obwodów pokazanych na rysunkach I - IV wybierz te, które przedstawiają podłączenie amperomierza umożliwiające prawidłowy pomiar prądu płynącego przez żarówkę.

- A. Tylko schemat II
- B. Schemat III i IV
- C. Wszystkie są poprawne
- D. Schemat I i IV

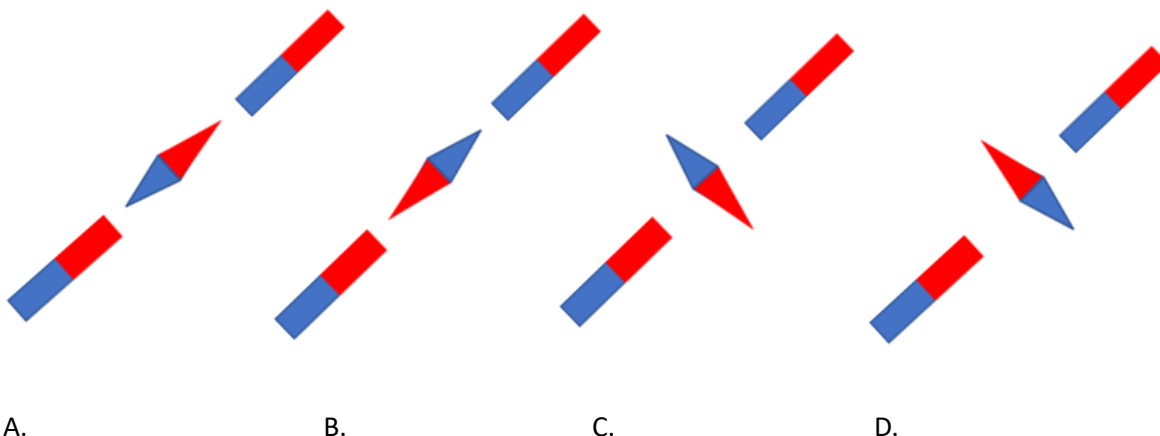
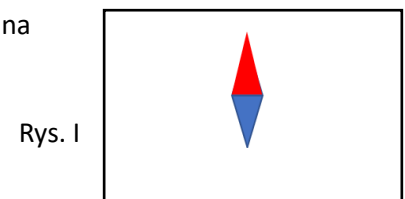
Zadanie 10 (0-3pkt)

Uczniowie na lekcji chcieli wyznaczyć gęstość kamienia o nieregularnym kształcie. Spośród przedstawionych poniżej przyrządów wybierz te, które uczniowie musieli wykorzystać. Zaznacz T, jeśli przyrząd był potrzebny, albo N – jeśli przyrząd nie był potrzebny.

10.1	waga	T	N
10.2	kamera	T	N
10.3	Suwmiarka lub linijka	T	N
10.4	cyylinder miarowy wypełniony cieczą	T	N

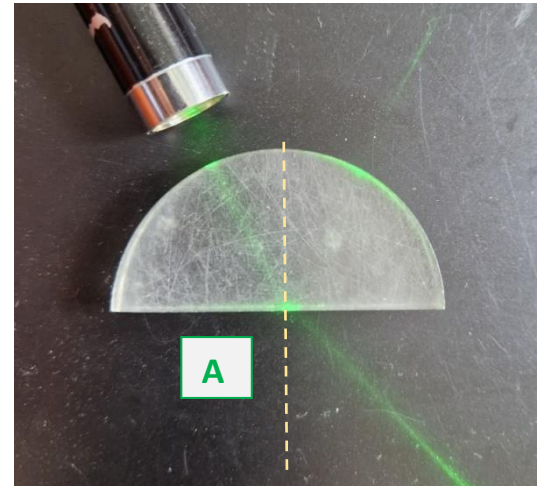
Zadanie 11 (0-1pkt)

Igła magnetyczna położona na stole ustawiła się tak, jak na rysunku I. Następnie na stole położono dwa magnesy sztabkowe. Wskaż prawidłowe ustawienie igły po zbliżeniu do niej magnesów sztabkowych.

Zadanie 12 (0-2pkt)

Uczniowie obserwowali przejście światła przez szklaną płytkę. Uzyskali bieg promienia jak na zdjęciu. Oceń wnioski wyciągnięte przez uczniów. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

12.1	Podczas przejścia światła ze szkła do powietrza (granica oznaczona literą A) kąt padania jest mniejszy od kąta załamania	P	F
12.2	Prędkość światła w szkłe jest większa niż w powietrzu	P	F
12.3	Długość fali światła w szkłe jest większa niż w powietrzu	P	F

Zadanie 13 (0-2pkt)

Połącz wzory z ich opisem (wpisz odpowiednią literę w ostatniej kolumnie)

13.1	II zasada dynamiki Newtona	
13.2	Siła parcia cieczy na dno naczynia	
13.3	Ciepło oddane/ pobrane podczas ogrzewania/ chłodzenia	

- A. $P = UI$
- B. $\vec{F} = m\vec{a}$
- C. $E_k = \frac{mv^2}{2}$
- D. $\lambda = v/f$
- E. $Q = m c_w \Delta t$
- F. $E_p = mgh$
- G. $F = p_h S$

ZADANIA OTWARTE**KOD UCZNI** .....

1. W karcie odpowiedzi wypisz dane, szukane i wzory, z których skorzystasz rozwiązując zadanie.
2. Przedstaw tok rozumowania prowadzący do końcowego wyniku lub wniosku lub wykonaj odpowiedni rysunek.
3. Wykonaj działania na liczbach i na jednostkach.
4. Napisz odpowiedź lub podkreśl wynik końcowy zawierający wartość obliczonej wielkości razem z jej jednostką.

Zadanie 1

Stojąc nad morzem na klifie o wysokości $H=30\text{m}$ Adaś wyrzucił pionowo w górę kamień o masie $m=20\text{dag}$ nadając mu początkową szybkość $V=5\text{m/s}$. Przyjmij $g=10\text{m/s}^2$. Zakładamy, że opory ruchu są pomijalnie małe.

A/ Oblicz całkowitą energię mechaniczną kamienia względem poziomu wody w morzu. **(0-3pkt)**

B/ Z jaką szybkością kamień uderzy w wodę? **(0-3pkt)**

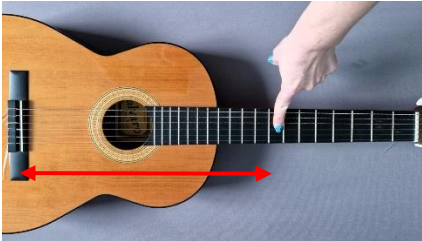
Dźwięk wydawany przez strunę gitary w chwili pokazanej na rys. A ma częstotliwość $f = 550\text{Hz}$. Odległość L pokazana strzałką na rysunku A jest połową długości fali dźwiękowej wytworzonej w strunie. Prędkość fali dźwiękowej w strunie wynosi $v = 450\text{m/s}$

A/ Oblicz pokazaną na zdjęciu odległość L

(0-2pkt)

B/ Wyjaśnij jak zmieni się częstotliwość wytworzonej przez gitarę fali dźwiękowej (wzrośnie, zmaleje, nie zmieni się?) jeśli gitarzysta uciśnie strunę palcem w punkcie pokazanym na rysunku B. Powołaj się na odpowiednią zależność (wzór).

(0-2pkt)

Rys. A

Rys. B

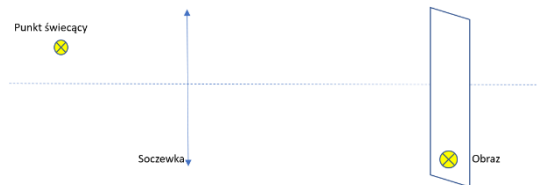

W domu mama włączyła żelazko o mocy 2400W, jej córka wstawiła w tym czasie wodę na herbatę w czajniku o mocy 1,8kW. Napięcie w domowej sieci wynosi $U = 240V$, sieć zabezpieczona jest bezpiecznikiem 20A.

A/ Wykaż przeprowadzając odpowiednie obliczenia, że jednoczesne włączenie obu urządzeń nie spowoduje zadziałania bezpiecznika i odłączenia zasilania **(0-3pkt)**

B/ W czajniku było $m = 0,8kg$ wody o temperaturze początkowej $t = 20^{\circ}C$. Ciepło właściwe wody $c_w = 4200J/kg K$. Ile czasu trwało doprowadzenie wody do wrzenia? ($t_{wrzenia} = 100^{\circ}C$). W czasie ogrzewania wody czajnik pobrał $Q = 30kJ$ ciepła. **(0-3pkt)**

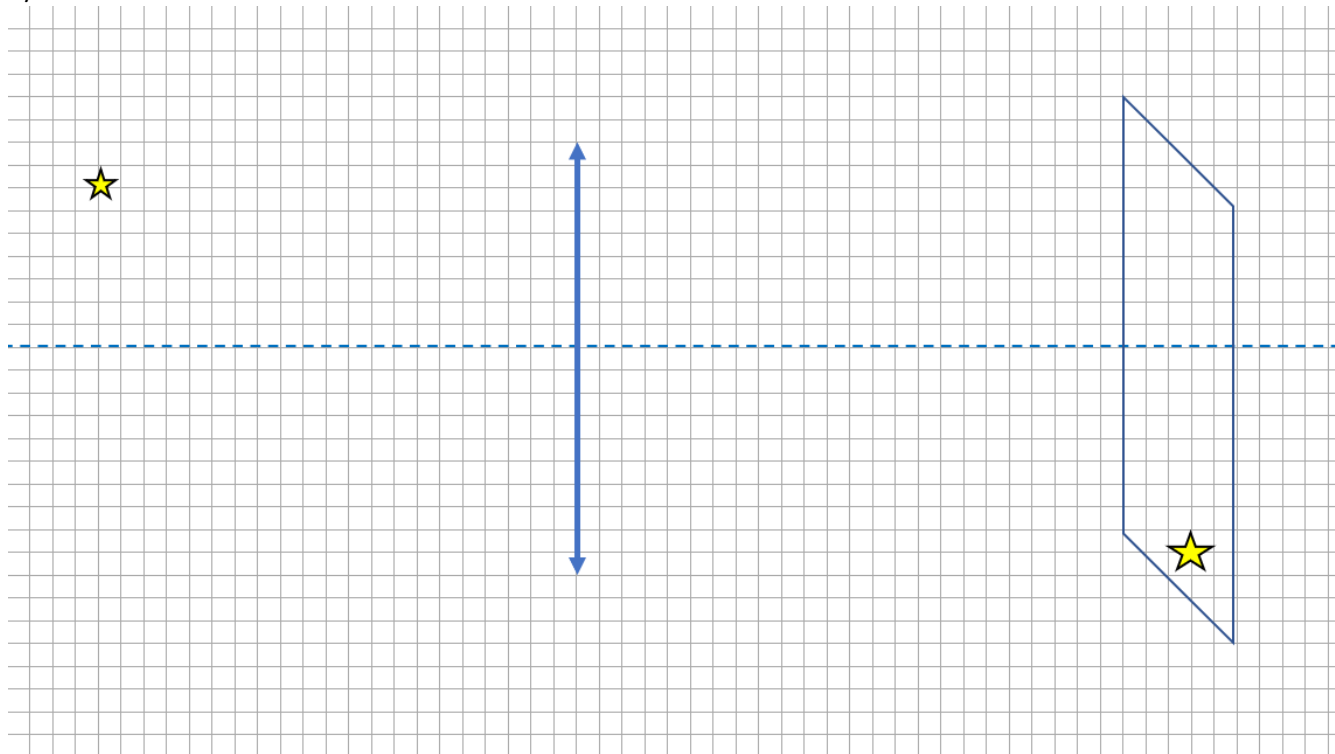
Soczewka skupiająca utworzyła ostry obraz świecącego punktu na ekranie ustawionym po drugiej stronie soczewki.

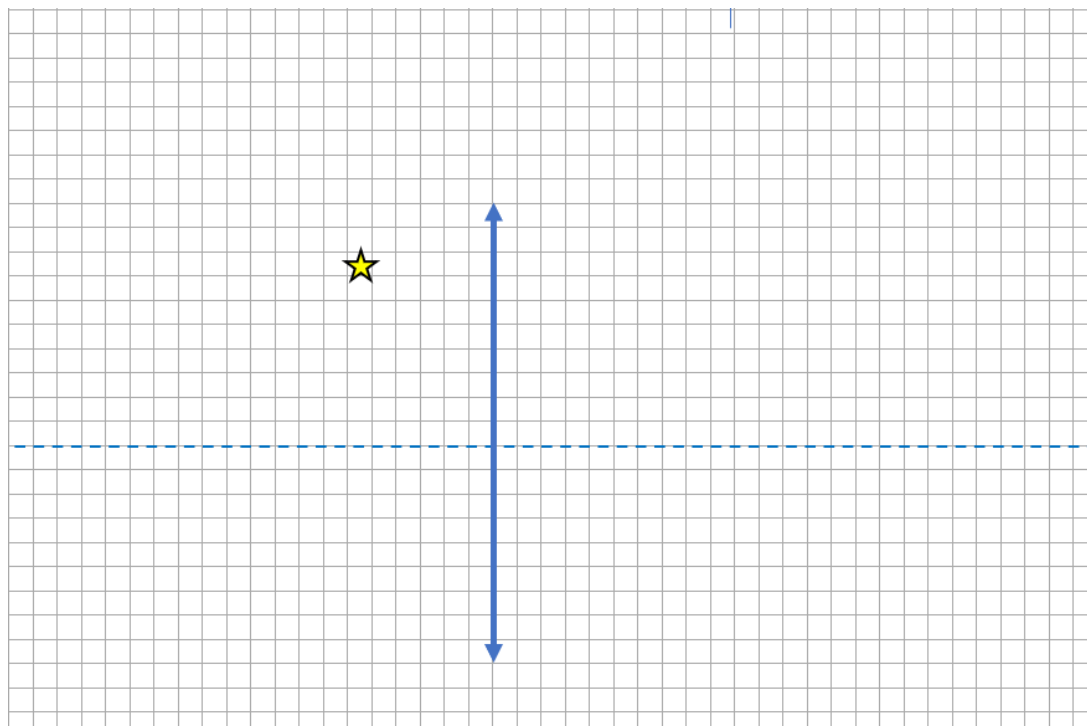
A/ narysuj bieg dwóch promieni, które wskazują sposób tworzenia obrazu, wyznacz na rysunku ognisko soczewki **(0-2pkt)**

B/ narysuj konstrukcję obrazu po przesunięciu żaróweczki w stronę soczewki, jak na rys. B (ognisko zaznacz zgodnie z miejscem wyznaczonym w podpunkcie A/); podaj dwie cechy powstałego obrazu **(0-2pkt)**

A/

B/

Cechy obrazu: